

Lakialoite LA 16/2021 vp

Janne Heikkinen kok

Lakialoite laiksi tieliikennelain liitteen 6.6 muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa esitetään, että tieliikennelain (729/2018) liitteen 6.6 kohta b.9 muutetaan siten, että 10-akselisen auton ja perävaunun muodostaman ajoneuvoyhdistelmän suurin sallittu massa nostetaan 76 t:iin.

PERUSTELUT

Lakialoitteen tarkoituksena on päivittää tieliikennelain liitteen 6.6 kohta b.9 siten, että 10-akselisilla rekan ja perävaunun muodostamilla ajoneuvoyhdistelmillä voidaan ajaa lain jo sallimalla suurimmalla kokonaismassalla 76 t:lla ilman perävaunussa käytettäviä paripyöriä. Kuljetusten koon kasvattaminen säästäisi kalustoa, mahdollistaisi kuljetuskapasiteetin täyden hyödyntämisen ja vähentäisi päästöjä.

Tieliikennelain liitteen 6.6 kohdassa b.9 määritelty 74 t:n kokonaismassa rajoittaa 10-akselisten ajoneuvoyhdistelmien tehokasta käyttöä. Käytännössä yhdistelmää ei voida lastata tehokkaasti. Täyden 76 t:n kokonaismassan saavuttaminen kymmenakselisella ajoneuvoyhdistelmällä vaatii paripyörien käyttämistä perävaunussa. Paripyörien käyttäminen puolestaan lisää ajoneuvoyhdistelmän kulumista, polttoaineenkulutusta ja hiilidioksidipäästöjä. 76 t:n kokonaismassa olisi toteutettavissa kalustoa ja ympäristöä vähemmän kuluttavalla yksipyöräisellä vaihtoehdolla.

Raskaiden kuljetusten yhteydessä tapahtuvasta tierasituksesta on tehty tutkimuksia erityisesti HCT-yhdistelmiin liittyen. Oulun yliopiston loppuraportissa *Tien rasitukset tieverkossa* (2018) on testattu mm. 10-akselisten yhdistelmien paksupäällysteisille, ohutpäällysteisille ja sorateille aiheuttamaa rasitusta. Tutkimuksessa käytetyt 10-akseliset yhdistelmät olivat painoltaan 84 t. Selkeimpiä merkkejä kulumisesta löytyi sorateilla ajettaessa. Laajemmissa tutkimuskatsauksissa sorateiden tierasitus on ollut selkeintä erittäin raskaiden kuljetusten kohdalla.

9-akselisten ajoneuvoyhdistelmien suurin sallittu kokonaismassa on 76 t, kun perävaunussa käytetään paripyöriä (Tieliikennelain liite 6.6 kohta b.8). Tiehen kohdistuva kokonaispaine on tällä akselimäärällä ja painolla suurempi kuin yksipyöräisellä 10-akselisella, joka olisi saman painoinen. Tämä ja HCT-yhdistelmiin liittyvä tutkimustyö huomioiden käytännön tieliikenteessä 76 t painavien 10-akselisten ajoneuvoyhdistelmien tierasitusta voidaan pitää tavanomaisena.

Lakialoite LA 16/2021 vp

Hallituksen tammikuussa 2021 julkaisemassa fossiilittoman liikenteen tiekartassa on tunnistettu raskaiden ajoneuvoyhdistelmien mahdollisuudet. Osana ohjelman ensimmäisen vaiheen tavoitteita liikennejärjestelmien tehostamisessa esitetään, että lain Suomessa sallimat suuret mitat ja massat tiekuljetuksissa hyödynnettäisiin täysimääräisesti. On siis perusteita nähdä, että hallituksen esittämät suunnitelmat tukevat lakialoitteen sisältöä.

Lakialoitteen yhteydessä on lisäksi huomioitava sen tuoma etu Suomen metsäteollisuuden kilpailukyvyille. Hyväksyttäessä lakialoite edistetään osaltaan suomalaisen metsäteollisuuden raaka-ainevirtojen liikettä sekä rohkaistaan investointien tekemiseen epävarmoina aikoina.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tieliikennelain liitteen 6.6 muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tieliikennelain (729/2018) liite 6.6, sellaisena kuin se on laissa 360/2020, seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Lakialoite LA 16/2021 vp

Liite 6.6

Auton ja perävaunun yhdistelmän suurin sallittu massa (122 §)

	Yhdistelmä	tonnia
a	Auton ja keskiakseliperävaunun yhdistelmä	50
b	Auton ja puoliperävaunun, auton ja varsinaisen perävaunun tai auton ja useamman perävaunun yhdistelmä	
b.1	- neliakselisena	36
b.2	- viisiakselisena	44
b.3	- kuusiakselisena	53
b.4	- seitsemänakselisena	60
b.5	- kahdeksanakselisena	64
b.6	- kahdeksanakselisena, jos vähintään 65 prosenttia perävaunun massasta tai perävaunujen massasta yhteensä kohdistuu akseleille, jotka on varustettu paripyörin	68
b.7	- yhdeksänakselisena	69
b.8	- vähintään yhdeksänakselisena, jos vähintään 65 prosenttia perävaunun massasta tai perävaunujen massasta yhteensä kohdistuu akseleille, jotka on varustettu paripyörin	76
b.9	- 10-akselisena	76
b.10	- vähintään 11-akselisena	76

Akselien lukumäärää laskettaessa ei kuusi- tai useampiakselisissa yhdistelmissä oteta huomioon ilmaan nostettua akselia eikä akselia, jolle sallittu massa on pienempi kuin viisi tonnia. Vetävän ajoneuvon takimmaiselle telille ja perävaunun etummaiselle telille kohdistuvien massojen summa ei kuitenkaan saa ylittää määrää, joka saadaan lisäämällä 20 000 kilogrammaan 350 kilogrammaa jokaiselta 0,10 metriltä, jonka telien äärimmäisten akselien välinen etäisyys ylittää 1,80 metriä.

Auton ja siihen kytketyn perävaunun tai kytkettyjen perävaunujen muodostaman massaltaan yli 44 tonnin ajoneuvoyhdistelmän massa ei kuitenkaan saa ylittää määrää, joka saadaan lisäämällä 20 000 kilogrammaan 320 kg jokaiselta 0,10 metriltä, jonka ajoneuvon tai ajoneuvoyhdistelmän äärimmäisten akselien väli ylittää 1,80 metriä. Tätä sovelletaan myös taulukon b kohdassa tarkoitetun yhdistelmän osana olevaan auton ja puoliperävaunun ajoneuvoyhdistelmään, jos sen massa on suurempi kuin 44 tonnia. Ajoneuvoyhdistelmässä, jonka massa on suurempi kuin 40 tonnia, auton takimmaisesta ja kytkentämassaltaan yli 10 tonnin perävaunun etummaisen akselin välin tulee olla vähintään 3,00 metriä.

Auton ja yhden tai useamman perävaunun yhdistelmän vetäville akseleille tulee kohdistua vähintään 15 prosenttia ajoneuvoyhdistelmän massasta. Jos ajoneuvoyhdistelmän massa on yli 68 tonnia, tulee ajoneuvoyhdistelmän massasta kuitenkin vähintään 20 prosenttia kohdistua vetävil-

Lakialoite LA 16/2021 vp

le akseleille ja vähintään 9 prosenttia vetoauton ohjaaville akseleille. Edellä säädettyjä, akseli-massoja koskevia raja-arvoja ei sovelleta kuorman purkuun eikä lastaukseen liittyvissä lyhyissä siirtoajoissa silloin, kun ajoradan kitkaominaisuuksista ei muodostu riskiä liikenneturvallisuudelle eikä kuljetuksen suorittamiselle. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarvittaessa määräyksiä siitä, minkälaista akselia pidetään tässä tarkoitettuna vetävänä akselina.

Massaltaan yli 44 tonnin ajoneuvoyhdistelmässä tehon on oltava vähintään 5 kilowattia jokais-ta yhdistelmämassan tonnia kohden. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarvittaessa määräyksiä vaihtoehtoisista tavoista osoittaa ajoneuvoyhdistelmän riittävä suorituskyyky.

Vaihtoehtoisia käyttövoimia käyttävän ajoneuvoyhdistelmän massa saa olla liitteen 6.6 taulu-kossa säädettyä suurinta sallittua arvoa suurempi siltä osin kuin valmistaja osoittaa, että massan kasvu johtuu vaihtoehtoisen käyttövoiman edellyttämästä lisäpainosta. Lisäystä saa olla enintään 1 000 kilogrammaa. Liikenne- ja viestintävirasto antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä siitä, minkälaisia teknisiä toteutuksia voidaan pitää tässä tarkoitettuina ajoneuvoyhdistelmän vaihtoehtoisina käyttövoimina.

Helsingissä 23.4.2021

Janne Heikkinen kok